

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Desviación e control social		Código	615G01302
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán/Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencia Política da Administración			
Coordinación	Lamela Viera, María del Carmen	Correo electrónico	carmen.lamela@udc.es	
Profesorado	Lamela Viera, María del Carmen	Correo electrónico	carmen.lamela@udc.es	
Web	carmenlamela.wordpress.com/			
Descripción xeral	Presentación das ferramentas teóricas e prácticas para o estudo da desviación social desde unha perspectiva sociolóxica.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Explicar as principais teorías e conceptos para a análise da desviación social		A21 A35	B3 B13 C6
Recoñecer a dimensión social da definición e do control da delincuencia e da desviación		A19 A21 A35	B3 B9 C4 C6 B13
Aplicar as distintas perspectivas teóricas sociolóxicas ás distintas manifestacións da desviación		A19 A21 A32 A35	B3 B9 B13 C6
Describir os feitos básicos das principais manifestacións de desviación no seu contexto social.		A19 A21	B3 B9 C4 C6 B13
Identificar os procesos de estigmatización social, así como deducir os intereses, normas e valores sociais que están en xogo.		A19 A21 A35	B3 B9 C4 C6 B13
Evaluuar críticamente as principais fontes de información e datos para o estudo da desviación social.		A19 A21 A35	B3 B13 C4 C6

Contidos	
Temas	Subtemas
Introdución á socioloxía da desviación e do control social	- Presentación do programa - Definindo a desviación social: desde o esencialismo ao construtivismo - Bibliografía e fontes de información sobre a desviación social
As principais perspectivas científicas sobre a desviación social	- A criminoloxía clásica - O positivismo

As principais perspectivas sociolóxicas sobre desviación e control social: o positivismo sociolóxico	- Teorías estruturais-funcionalistas: evolución do concepto de anomia - A Escola de Chicago e os enfoques subculturais
As principais perspectivas sociolóxicas sobre desviación e control social: teorías construtivistas	- Teorías da reacción social - Perspectiva marxista - Perspectiva de xénero
Novas teorías e debates na socioloxía da desviación	
A xestión institucional do control do delito e da desviación	- Evolución da xustiza penal moderna e do Estado penal-welfare - A nova cultura do control del delito
Temas monográficos sobre desviación social: sexualidade, violencia, enfermidade mental, delincuencia, etc.	

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C6	22	44	66
Proba mixta	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C6	3	3	6
Seminario	A35 B3 B13 C4 C6	22	55	77
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Durante as clases maxistrais expoñeranse os principais contidos ou temas do curso. En xeral, dedicárselles unha clase por semana.
Proba mixta	Un exame final cunha parte de preguntas test sobre lecturas e outra parte de preguntas de desenvolvemento e aplicadas ás teorías e conceptos crave vistos en clase.
Seminario	Lectura e debate sobre obra recente en socioloxía da desviación que culminará cunha recensión.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminario	Poden ser de gran axuda as sesións de seguimento do traballo realizado durante o curso, individualizadas ou en pequenos grupos. Ademais, admítese e promove a atención de dúbihdas e o intercambio de materiais vía correo electrónico. A atención personalizada organizarase, preferiblemente, mediante cita previa, e no despacho do profesor, sempre que sexa posible.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Seminario	A35 B3 B13 C4 C6	Lectura e debate sobre obra recente en socioloxía da desviación que culminará cunha recensión.	20
Proba mixta	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C6	Un exame final cunha parte de preguntas test sobre lecturas e outra parte de preguntas de desenvolvemento e aplicadas ás teorías e conceptos crave vistos en clase.	80

Observacións avaliación

A materia apróbase, cun máximo de 8 puntos sobre 10, realizando unha proba mixta consistente nunha parte de preguntas test (máximo 4 puntos) e outra parte de preguntas breves de desenvolvemento (máximo 4 puntos). Para poder realizar a proba, é requisito previo ter aprobados unha serie de tests realizados telemáticamente dentro dunha data establecida. Si apróbase a proba mixta (cun mínimo de 5), pódese optar a subir nota (máximo 2 puntos) a través da participación no seminario e pola avaliación da recensión que resulte de devandita participación. Para a convocatoria de segunda oportunidade só existe a posibilidade da proba mixta, sobre unha bibliografía más ampla.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Becker, Howard (2009). <i>Outsiders</i>. Buenos Aires, Siglo XXI - Garland, D. (2005). <i>La cultura del control</i>. Barcelona, Gedisa - Goffman, Erving (2008). <i>Estigma</i>. Buenos Aires, Amorrortu - Milgram, Stanley (1980). <i>Obediencia a la autoridad</i>. Bilbao, Desclée de Brouwer - Larrauri, E. (2000). <i>La herencia de la criminología crítica</i>. Madrid, Siglo XXI - Sutherland, Edwin (1988). <i>Ladrones profesionales</i>. Madrid, La Piqueta - Taylor, I., P. Walton y J. Young (1977). <i>La nueva criminología: Contribuciones a una teoría social de la conducta desviada</i>. Buenos Aires, Amorrortu Separadamente da bibliografía básica, traballarase sobre unha serie de artigos, dispoñibles na plataforma moodle, sobre a que se realizarán a maior parte das probas tipo test.
Bibliografía complementaria	- Baratta, A. (1993). <i>Criminología crítica y crítica del derecho penal</i>. Madrid, Siglo XXI - Bergalli, Roberto (Coord) (2006). <i>Flujos migratorios y su (des)control</i>. Barcelona, Anthropos - Wacquant, L. (2001). <i>Las cárceles de la miseria</i>. Madrid, Alianza Ao longo do curso presentarase e discutiránse abundante bibliografía complementaria e outras fontes de información dispoñibles para profundizar sobre o temario do programa.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías